

Ker je Njegovo Veličanstvo z Najvišjim sklepom z dné 29. julija t. l. dovolilo, da se c. kr. gimnasij v Kranji polagoma razpusti, se letos prvi razred ne bode več otvoril. Repetentom tega razreda in tistim učencem, ki so meseca julija vsprejemne skušnje uže prebili, obrniti se je torej do drugih zavodov. Plačano vsprejemnino in prispevke za učila vračalo bode podpisano ravnateljstvo

sredo 14. septembra dopoludne.

Bivši učenci drugih razredov oglasiti se morajo

16. septembra 1887

v gimnasijski pisarni z zadnjim šolskim spričevalom ter plačati 1 gold. prispevka za učila.

V Kranji dne 10. septembra 1887.

C. kr. gimnasijsko ravnateljstvo.

— Od gimnazije ljubljanske čujemo. Ker do sedaj vse prizadevanje, že letos ohraniti prvi razred Kranjske gimnazije, ni nič pomagalo, bilo je naravno pričakovati, da naučni minister skrbi, da se tje namenjeni učenci podučavajo vsaj prosto drugod. Pa kakor čujemo temu ni tako. Že vlansko leto bilo je na slovenskih oddelkih II. razreda ljubljanske gimnazije sprejetih po 76 oziroma 77 učencev, obstajala je toraj že vlani potreba tretjega slovenskega paralelnega razreda. — Letos prišteti je redno dohajajočim učencem še približno 50 z kranjske gimnazije odrinjenih. Pa, kakor čujemo, ni za to večje število učencev ne le nič preskrbljenega in se ne bo uvedla nova pararelka, temveč je število učencev, ki se smejo sprejeti v vsak oddelek omejeno na 60. To se pravi: naučno ministerstvo vpe-ljava pri nas že za duševni razvoj jezove (prohibitivno sistemo). — Nekako čudno je to. Ravno nahajamo v časnikih vest z Ruske, da tamošnja naučna uprava hoče vstop v tamošnje višje šole dovoliti samo premožnim učencem, o katerih se ni bati, da po dovršenih šolah ne postanejo nihilisti, ako ne dobe takoj dobre službe. Ali to ni ova ista sapa, ki morebiti namerava slovensko našo mladino odrivati od duševnega razvoja!

— Izpred porotnega sodišča. Tukaj obsodilo je v pondeljek porotno sodišče Janez Berce-ta z Lipnice zaradi posilstva na tri leta teške ječe; popoldne istega dneva pa mesarskega pomočnika Miha Zajca zaradi hudodelstva uboja zvršenega nad svojo lastno ženo na sedem let teške ječe poojstrene po enkrat na mesec s postom, po enkrat na leto pa z zaporom v osamljenem prostoru.

— Češpljev somenj ljubljanski bil je v obče sicer dober, živine se je prignalo mnogo in tudi kupčije je bilo precej, le cene bile so sploh jako nizke. Češpelj se ni mnogo pripeljalo na trg in prodajalo se jih je po 8 do 11 za krajcar.

Tudi čebelarji zbrali so se po svoji navadi na frančiškanskem trgu, da bi čebelarskim pridelkom dogovorili kaj cene. Tukajšnji trgovci z medom plačevali so lepi ajdov med po 22 kr. kilo, — gotovo zelo nizka cena za primeroma slabo letino. — Sicer je bilo pa

somajni dan videti že v mestu mnogo starišev, ki so pripeljali svoje otroke v šole.

— Vreme je postalo za jesenske rastline prav ugodno. Večinoma je še po dnevi zelo gorko, po noči prihajajo pogostoma megle, to noč in v soboto imeli smo tudi dosti tihega dežja, ki izrekoma pesi in repi pa tudi že zoreči ajdi prav dobro služi.

— Visokega gosta imeli smo minuli ponedeljek v Ljubljani. Mudil se je tukaj nekoliko ur slavno znani rodoljub česki in mecen Slovencev grof Ivan Harrach, posestnik velikih grajščin in tovarn na Češkem, Niževstrijemskem in Ogerskem. Vračal se je gospod grof z Istre, kjer si je ogledaval zanimivosti dežele.

— Stritarjevih zbranih spisov izšel je do sedaj 12. snopič.

— Grozna nesreča pripetila se je, kakor piše „L. Ztg.“, v Bači pri Postojni. V hišo kmetovalca Jože Starvarja, prišel je prašič do zibelke 15 mesecev starega otroka ter mu je na obeh rokah pogrizel prste in ga tudi na obrazu tako razgrizel, da je ubogo dete po štirih urah umrlo. Stariši otroka bili so na polji; stara mati pa, ki je imela dete varovati, je nekaj delala pred hišnimi vratmi in ni zapazila, kje in kedaj je prešič šel v hišo.

— V Zagrebu so predvčerajšnjem vsled telegrafičnega naročila s Pešta dejali v zapor tamošnjega računskega stotnika Schmidlerja ogerske deželne brambe zaradi ponezvestenja, katero je zvršil skupno z računskim svetovalcem ogerskega honvedskega ministerstva majorjem Tomšičem. — Včeraj zjutraj našli so Schmidlerja v zaporu na brisalki obešenega. Bil je oče 8 otrok. Tovariš Schmidlerjev bil je isti dan v Buda-Pešti dejan v zapor.

— Močvirski odbor zboruje v soboto dne 17. t. m. ob 1/2 10. dopoludne.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Vse kaže, da dobropremišljeni in proti državnozborski večini pripravljeni koraki naučnega ministra Gautscha, Taaffejevi vladi prizadevajo velike preglavice. To tudi zna biti vzrok, da se še danes iz poluradnih krogov trdi, da vlada še ni sklenila, kedaj sklicati državni zbor. Zdaj pa je uže toliko gotovo, da ta mesec nikakor ne in tudi takoj začetkom oktobra ne. S tem pa se bode čas za zborovanje deželnih zborov zopet odrinil prav v drugo leto in tako bodo dežele vse in pa države prestopile v novo leto, ne da bi bile preskrbele za svoje redno gospodarstvo potrebne proračune in sklenile v zalaganje stroškov potrebnih naklad.

Državni zbor je toraj sedaj še daleč v ozadji. Pozornost obrača se sedaj vedno bolj še naši vnanji politiki, v prvi vrsti razmeram našim z Nemško in Rusko.

Česka. — Volitve v onih nemških okrajih, za katere so deželni poslanci zgubili svoja poslanstva zaradi izstopa iz českega deželnega zbora, pričele so se vršiti in kmetijske občine volile so vse pristaše levičarske

stranke. En sam priporočenih od kolovodjev levičarske stranke ni bil izvoljen, temveč prosto postavljen kandidat, toda, kakor časniki poročajo, izjavil se je tudi ta, da ne vstopi v česki deželni zbor, temveč se pridruži vsem ostalim nemškim kujavcem.

Med tem vršila se je tudi državnozborna namestilna volitev v praškem starem mestu, ki je postala potrebna po odpovedi nezadovoljnega tovarnarja Bromovskega. — Znano je, da je želel ta voljen biti v enega odsekov za pogodbo z Ogersko, pa v klubu českim ni prodril, ker ga kot tovarnarja za stroje niso smatrali za po vsem nepristranskega. To je bilo prvo žaljenje. Drugič in še hujše pa se je čutil žaljenega, ko je predsednik Smolka dr. Vašaty-u odvezel besedo, ko je govoril o puškah repetirkah. Po tej dogodbi je takoj mandat odložil. — Za namestilno volitev priporočal je narodni klub česki nekega dr. Eiserta; Mladočehi so temu nasproti stavili nekega dr. Blažeka, ki je s pomočjo nemških glasov tudi zmagal za nekaj glasov pri sploh slabi vdeležbi volilcev. — Vsled tega Mladočehom še bolj raste greben, — Nemci pa si od veselja roke mencajo. — Dr. Rieger obiskal je zadnji čas več svojih tovarišev z državnega zbora in ko je čul, da je zopet grof Taaffe na tamošnji svoji grajščini Elischau, obiskal ga je tam in je pri njem ostal, kakor časniki poročajo, od popoldnevne ure do 5. ure popoldne. O čem sta se razgovarjala državnik, ni težko uganiti, ali bo pa razgovor imel tudi dejanskega političnega vspeha; o tem se bomo kmalu mogli prepričati po piščalki, na katero bode piskal minister Gautsch.

Ogerska. — Potovanje cesarjevo po deželi je povsod sijajno, — madjarski časniki se ve, da si prizadevajo vsako cesarjevo besedo, katero tako in tako pripravljajo tamošnji vladni krogi, obračati kot vodo na madjarski mlin. — Madjari spomnili so si tudi še drugo: V Krakovem priredili so Poljci razstavo svojih narodnih umotvorov, in kakor naravno delajo na to, da bi bila zelo obiskana. Madjari, ki so z večino poljskih politikov v lepem soglasji glede sovraštva zoper Ruse ter so to priliko imeli pokazati v zadnjem času, sklenili so, da se poljskim politikom prikupijo, v Krakovo napraviti z Buda-Pešta skupno obiskovanje krakovske razstave. To prizadeva našim levičarjem velikansko veselje, ker že sanjarijo o nemško-poljsko-madjarski zvezi zoper Slované. — No, Čehi so bili svoj čas tudi o peštanski razstavi, bili so tudi sijajno sprejeti, so se tudi bratili, pa — taki shodi poravnajo k večjem osobna nasprotja, širijo znanje, pa nasprotnih interesov vendar nikdar ne morejo poravnati.

Hrvatska. — Deželni zbor razpravlja adreso svojo kot odgovor na kraljevski razpis po načrtu poročevalca Miskatović-a, v kateri se, naravno, v zvezde kuje sedanja madjarska vlada, o žaljenji pogodbe, katera je brez vspeha skušala poravnati regnikolarna deputacija, pa ni v adresi ne besedice ne.

Pravda zoper dr. Davida Starčevića, zarad goljufije je dognana. Zatoženec obsojen je na šest let teške ječe, Ivan Starčević na dve leti zarad sodelovanja pri zločinu goljufije. Oba zgubita akademično dostojanstvo.

„Agr. Tagblatt“ glasilo zmerne opozicije prerokuje, da se bode vladna stranka deželnega zbora razprla, ker ne morejo vsi njeni člani hoditi na peštanski državni zbor po „štipendije“.

Nemška. — Cesar podal se je s spremstvom vendarle v Stettin in sedaj celo glasilo Bismarkovo „N. D. Allg. Ztg.“ ne taji več, da je mogoče, da se tam snideta nemški cesar in pa Ruski car.

Posredovanje o Bolgarskem vprašanji je Bismark odklonil.

O izidu francoske vojne mobilizacije za poskušnjo si celo nemški listi ne morejo kaj, da priznajo, da se je preskušnja vršila gladko, brez zaprek in brez upora od strani prebivalstva. Nemški listi zato kličejo: Bodimo se pozornejši.

Bolgarska. — Videti je, da se bodo spolnile besede znanega našega politika, da ima bolgarska najnevarnejšega svojega nasprotnika v lastni sredi — Zasedni stan je bil preklican pa v tistem trenutku začeli so se prikazovati nasprotniki sedanje vlade, kakor gobe po dežji. — Tudi vladi nasprotni časniki začeli so zopet izhajati in glasilo Karavel-ovo pravi v daljšem članku, da volitev princa Coburškega ni postavna in kliče k odločnem volilnem boju in sklepa s klicom: „Proč z junaki palice in z uzorpatorji pravic in volji narodove“!

Tudi z eksarhom Josipom je vlada prišla v glasno nasprotje, zato ker se brani metropolitu Clement-u naročiti, da naj podpira sedanjo vlado. — Nekateri časniki so celo trdili, da je vlada eksarha že odstavila, pa to ni tako, ker vladi ta pravica ne pristaja; žuga pa vlada, da ga za okrožje Bolgarske ne bode priznala kot cerkvenega načelnika.

Včeraj priredili so pristaši kneževi v Sofiji ljudski shod; ki je knezu živijo klical, pri tiskarni glasila Karavel-ovega pa so okna pobili.

Žitna cena

v Ljubljani 10. septembra 1887.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 17 kr. — banaške 7 gold. 40 kr. — turšice 4 gold. 55 kr. — soršice 5 gold. 85 kr. — rži 4 gold. 22 kr. — ječmena 3 gold. 25 kr. — prosa 4 gold. 6 kr. — ajde 4 gold. 74 kr. — ovsa 2 gold. 60 kr. — Krompir 2 gold. 23 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 12. septembra.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. — kr. — Rž 4 gold. 86 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 87 kr. — Ječmen 4 gold. 39 kr. — Ajda 4 gold. 55 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 62 kr.